

Vertaalatelier Brabant: recept voor een leerzame, inspirerende middag

Ingrediënten:

- een landlady met een groot hart, die voorziet in een vrolijke, lichte ruimte met een reusachtige tafel en barkrukken eromheen, bij voorkeur met tuin en terras
- een enthousiaste organisator en aangever
- 8 of 9 leergierige boekvertalers
- bronteksten naar keuze, van Literair met een hoofdletter tot Bouquetreeks (ook met een hoofdletter) of een werkvertaling van een van voornoemde boekvertalers
- meerdere grote potten thee en koffie
- zelfgebakken bananenbrood, muffins, appelcakejes en hazelnootcake, worstenbroodjes, chocola of andere lekkernijen
- een snufje lef om met de billen bloot te gaan
- mespunt peper (geen zout)
- een kritische blik
- een boog met pijlen om mee te schieten
- eventueel een gastdocent.

Vorbereiding

Prik per jaar drie of vier data en stuur de gekozen bronteksten of werkvertaling per e-mail naar alle deelnemende boekvertalers met een duidelijke opdracht.

Bereiding

Zet de organisator en de boekvertalers bij elkaar in de ruimte. Voorzie ze eerst van koffie en thee, en vooral ook van iets lekkers. Laat ze even bijkletsen, zeker als ze elkaar een tijdje niet hebben gezien, want boekvertalers raken nooit uitgepraat over hun vak. Ga dan met de gekozen teksten en de gemaakte vertalingen aan de slag. Spaar elkaar of je voorraad pijlen daarbij niet: zeg elkaar gerust ongezouten de waarheid, voeg eventueel een mespunt peper toe. Daarna wel goed roeren om het geheel te binden.

Afwerking

Als de kritische noten gekraakt zijn, ga dan na of het resultaat naar ieders tevredenheid is. Noteer eventuele onvolkomenheden voor de volgende keer. Hou de tijd in de gaten: voor je het weet is de nacht gevallen, want boekvertalers raken nooit uitgepraat over hun vak. Leng tijdig aan met koffie of thee, blijf roeren. Gooi tot slot de boekvertalers naar buiten zodat ze de opgedane kennis elders kunnen laten bezinken. Werk het geheel af met een recapitulatie.

Eet smakelijk!

Het bovenstaande is een beproefd recept uit de keuken van de Vertalerij van Ine Willems. Omdat ze vond dat er 'in de provincie' te weinig activiteiten op vertaalgebied plaatsvonden, bedacht ze begin 2011 deze formule. Sindsdien hebben er zeven vertaalateliers plaatsgevonden in Kamer52 in het Brabantse Oosterhout. Het programma van 2012 zag er zo uit:

24 maart 2012 – Thema: literatuur

Hilary Mantels *Bring up the Bodies*. Actueel, want Ine is op het moment van het vertaalatelier met de vertaling bezig. De opdracht is om naast het vertalen van een paar pagina's een fragment van Ine zeer kritisch onder de loep te nemen.

12 mei 2012 – Thema: chicklit

Fiona Higgins' *The Mothers' Group*. Ook actueel: Nellie (Keukelaar) is bezig met de redactieslag. Hier is de opdracht om extra aandacht te besteden aan de genre-eigenschappen en hoe die terugkomen in het register (woordkeus) en de stijl. Een van de lastige punten van dit fragment is het taalgebruik van een van de hoofdpersonages, Made. Zij is pas van Bali naar Australië geëmigreerd en spreekt slecht Engels. Wat moet je haar in het Nederlands laten zeggen, zodat het redelijk overeenkomt met haar beheersing van het Engels en tegelijk leesbaar blijft?

29 september 2012 – Thema: Bouquetreeks

Renée (Zwijsen) en Nicole (Seegers) nemen het voortouw. De opdracht is het vertalen van een Harlequin-fragment. De diversiteit aan vertalersachtergronden staat garant voor hilariteit: 'Leuk verzonnen, maar te literair' en 'Neenee, dat mag je zo niet noemen. Wel zo.' Verrukkelijke verkenning van een heel eigen tak van vertaalsport.

6 oktober 2012 – Thema: thriller

In dit vertaalatelier krijgen we redactionele feedback. De opdracht is het vertalen van een thrillerfragment uit Terri Persons' *Blind Rage*. Het fragment moet ruim van tevoren worden ingeleverd en wordt door Ine naar een redacteur/uitgever doorgestuurd. Deze redacteur/uitgever heeft alle fragmenten van uitgebreide feedback voorzien en is tijdens het vertaalatelier aanwezig, zodat we met haar kunnen sparren over vertaalkeuzes en commercialiteit van teksten, de gang van zaken op een gemiddelde redactie en de plaats die een vertaler daarbij inneemt en voor zichzelf kan creëren.

Gezien de belangstelling van boekvertalers uit de wijde omgeving voorziet het Vertaalatelier in

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek

<http://www.boekvertalers.nl>

Oosterhout zeker in een behoefte, niet in de laatste plaats dankzij het enthousiasme van Ine zelf.

Dank, Ine. We kijken uit naar volgend jaar, want dit smaakt beslist naar meer!